

1. ☒ Ούλοφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1, Ζωγράφου,
☎ 210 74 88 030
2. ☒ Φανερωμένης 13, Χολαργός,
☎ 210 65 36 551
www.en-dynamei.gr

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΛΑΤΙΝΙΚΩΝ Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

28 / 2 / 2021

A. KEIMENA

Gaius Plinius Cornēlio Tacito suo salūtem. Ridēbis. Ego tres apros ferōces cēpi. «Ipse?» interrogābis. Ipse. Ad retia sedēbam; erat in proximo non venabulum sed stilus et pugillāres; cogitābam aliquid enotabamque; etsi retia vacua, plēnas tamen cēras habēbam. Silvae et solitudo sunt magna incitamenta cogitatiōnis. Cum in venatiōnibus eris, licēbit tibi quoque pugillāres adportāre: vidēbis non Diānam in montibus sed Minervam errāre. Vale!

.....

Tarquinius Superbus, septimus atque ultimus regum, hoc modo imperium perdit. Filius eius Sextus Tarquinius pudicitiam Lucretiae, uxoris Collatini laedit. Maritus et pater et Iunius Brutus eam maestam inveniunt. Illis femina cum lacrimis iniuriam aperit et cultro se ipsam interficit. Brutus ex vulnere dolore magno cultrum extrahit et delictum punire parat. Populum concitat et Tarquinio imperium adimit. Liber iam populus Rōmānus duo consules, Iunium Brutum et Tarquinius Collatinum, deligere constituit.

.....

Aenēas bellum ingens geret in Italiā. Populos ferōces contundet, mores eis impōnet et moenia condet. Tu Aenēam ad caelum feres. Postea lūlus, Aenēae filius, regnum ab Lavinio transferet et Albam Longam munit. Post trecentos annos Ilia duos filios, Rōmulum et Remum, pariet, quos lupa nutriet. Rōmulus moenia Martia condet Romanosque de suo nomine appellābit. Rōmānis imperium sine fine erit. Caesar Augustus, ab Iūlo ortus, Belli portas claudet et Saturnium regnum restituet. Hunc tu, ut Aenēam, in caelo accipies.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφράσετε τα υπογραμμισμένα αποσπάσματα των κειμένων. **Μονάδες 20**
2. Να συμπληρώσετε τα κενά με την κατάλληλη λέξη. **Μονάδες 10**
- Το 240 π.Χ. θεωρείται η «γενέθλιος» χρονολογία της. Τη χρονιά αυτή ένας έλληνας αιχμάλωτος πολέμου από τον Τάραντα, ο (1)..... οργανώνει στη Ρώμη παραστάσεις θεάτρου με ελληνικά έργα διασκευασμένα στα Λατινικά.
 - Η σχέση του ρωμαίου λογοτέχνη με το ελληνικό πρότυπο είναι η δημιουργική (2)..... («imitatio») και ο (3) («aemulatio») που οδηγούν στην παραγωγή λόγιας και υψηλής λογοτεχνίας με προσωπικά χαρακτηριστικά.
 - Οι ιδιόρρυθμες αυτές συνθήκες οδηγούν σε μια επίσης ιδιόρρυθμη εξέλιξη των λογοτεχνικών ειδών: η (4)..... - ο τελευταίος ώριμος καρπός των Ελλήνων - είναι το πρώτο είδος που ωριμάζει στη Ρώμη, ενώ το (5)..... - ο πρώτος ώριμος καρπός των Ελλήνων - ωριμάζει τελευταίο.
 - Λίγο νεότερος ο (6).....(65 π.Χ. - 8 μ.Χ.), ο «άριστος τολμητίας των λέξεων» (Κοϊντιλιακός), δίκαια καυχόταν ότι «πρώτος αυτός μετέφερε το αιολικό άσμα» στη Ρώμη.

- Επειδή η μεγάλη ανάπτυξη της ρωμαϊκής γραμματείας αρχίζει στα ελληνιστικά χρόνια, οι Ρωμαίοι απομιμούνται ταυτόχρονα ελληνιστικά, κλασικά και αρχαϊκά ελληνικά πρότυπα, παρατηρείται δηλ. (7)
- Οι ομοιότητες της Λατινικής με την Ελληνική οφείλονται:
 1. στην κοινή καταγωγή από την (8)..... (π.χ. duo -δύο, fero -φέρω, pater -πατήρ),
 2. στα (9)..... και γλωσσικά δάνεια του ελληνικού αποικισμού στην κεντρική και κάτω Ιταλία, από τη Νεάπολη και την Κύμη μέχρι τη Σικελία,
 3. στην κατάκτηση της ελληνικής Ανατολής από τους Ρωμαίους. Το πρώτο μεγάλο δάνειο των Ρωμαίων από τους Έλληνες ήταν το αλφάβητό τους: από την αποικία της (10) υιοθέτησαν τον 8ο/7ο αι. π.Χ. μια παραλλαγή ελληνικού δυτικού αλφαβήτου. Συνεπώς το «λατινικό» αλφάβητο, που σήμερα έχει γίνει παγκόσμιο κτήμα, είναι στην πραγματικότητα ελληνικό.

3. α. Με βάση το δεύτερο κείμενο να αναφερθείτε στο **έγκλημα** με το οποίο συνδέθηκε ο τερματισμός της μοναρχίας στην αρχαία Ρώμη και η έναρξη της δημοκρατίας. Ποια γεγονότα ακολούθησαν την αποκάλυψη του εγκλήματος;

β. Αφού αναφερθείτε στο περιεχόμενο του πρώτου βιβλίου της <<Αινειάδας>> του Βιργιλίου να επισημάνετε ποια εδραιωμένη αντίληψη των Ρωμαίων απηχεί το τρίτο κείμενο. Πώς αποδεικνύεται αυτό με βάση το κείμενο;

Να απαντήσετε τα παραπάνω ερωτήματα επιβεβαιώνοντας τις αναφορές σας με **κειμενικά χωρία** και αξιοποιώντας τις πληροφορίες των **εισαγωγικών κειμένων**.

Μονάδες 10

4.α. Για καθεμιά από τις παρακάτω λατινικές λέξεις να γράψετε μια ομόρριξη της νέας ελληνικής: **stat, milites, imperium, femina, mores.**

Μονάδες 5

β. **casus belli / a priori**: Να σχηματίσετε μια πρόταση στα νέα ελληνικά για καθεμιά από τις λατινικές φράσεις.

Μονάδες 5

5. Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους:

Gaius Plinius: κλητική ενικού

ferōces: γενική πληθυντικού

aliquid: δοτική ενικού

hoc modo: αιτιατική ενικού

filius: κλητική ενικού

Illis: αιτιατική πληθυντικού θηλυκού γένους

duo consules: δοτική στον ίδιο αριθμό

ingens: ονομαστική πληθυντικού ουδετέρου γένους

mores: ονομαστική ενικού

eis: ονομαστική ενικού ουδετέρου γένους

quos: γενική ενικού θηλυκού γένους

nomine: αιτιατική ενικού ουδετέρου γένους

Caesar Augustus: κλητική ενικού

Μονάδες 15

6. Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους:

cēpi: γ' ενικό οριστικής ενεστώτα ενεργητικής φωνής

erat: β' πληθυντικό οριστικής υπερσυντελικού ενεργητικής φωνής

habēbat: β' ενικό οριστικής παρακειμένου ενεργητικής φωνής

vidēbis: απαρέμφοτο μέλλοντα (να λάβετε υπόψη το υποκείμενο του ρήματος)

laedit: απαρέμφοτο παρακειμένου ενεργητικής φωνής

interficit: α' πληθυντικό οριστικής παρακειμένου ενεργητικής φωνής

extrahit: απαρέμφοτο παρακειμένου ενεργητικής φωνής

constituit: μετοχή μέλλοντα (να λάβετε υπόψη το υποκείμενο του ρήματος)

geret: γ' πληθυντικό οριστικής μέλλοντα

transferet: απαρέμφοτο ενεστώτα

pariet: απαρέμφοτο μέλλοντα ενεργητικής φωνής (να λάβετε υπόψη το υποκείμενο του ρήματος)

condet: γ' πληθυντικό πρόσωπο οριστικής ενεστώτα

Μονάδες 12

7. **feres:** να κλιθεί η οριστική ενεστώτα ενεργητικής φωνής.

Μονάδες 3

8. **Post trecentos annos:** α. Να δηλωθεί με άλλο τρόπο β. να αναγνωριστούν συντακτικά και οι δύο φράσεις.

Μονάδες 2

9. **culto se ipsam interficit:** Να μεταφέρετε το ρήμα στο α' και β' πληθυντικό πρόσωπο του ίδιου χρόνου επιφέροντας τις απαραίτητες αλλαγές στην πρόταση.

Μονάδες 3

10. Οι παρακάτω προτάσεις να μετατραπούν σε απαρεμφατικές με εξάρτηση την φράση που δίνεται στην παρένθεση:

- **Ridēbis.** (Gaius Plinius dicit...)
- **Tarquinius Superbus, septimus atque ultimus regum, hoc modo imperium perdit.** (Illi narrant...)
- **Aeneas bellum ingens geret in Italia.** (Jupiter praedicat...)

Μονάδες 5

11. α. **Tarquinius Superbus, septimus atque ultimus regum, hoc modo imperium perdit. Filius eius Sextus Tarquinius pudicitiam Lucretiae, uxoris Collatīni laedit:**

Να εντοπίσετε τους ομοιόπτωτους ονοματικούς προσδιορισμούς του αποσπάσματος και να τους αναγνωρίσετε συντακτικώς.

Μονάδες 5

β. **Brutus ex vulnere dolore magno cultrum extrahit et delictum punire parat. Populum concitat et Tarquinio imperium adimit. Liber iam populus Rōmānus duo consules, Iunium Brutum et Tarquinium Collatīnum, deligere constituit.:**

Να εντοπίσετε τους επιρρηματικούς προσδιορισμούς του αποσπάσματος και να τους αναγνωρίσετε συντακτικώς.

Μονάδες 4

γ. **etsi retia vacua, plēnas tamen cēras habēbam:**

Να αναγνωρίσετε το είδος της δευτερεύουσας πρότασης και να επισημάνετε τη συντακτική της λειτουργία.

Μονάδα 1